

Vrijednost održavanja rodbinskih veza i opasnost njihovog kidanja (Medina)

Hatib: dr. Abdullah ibn Abdurrahman el-Buajdžan

30. safer 1445. po Hidžri / 15. septembar 2023.

Hvala Allahu Koji stvara ljude od kapi sjemena i čini da su rod po krvi i tazbini, i koji je naredio održavanje rodbinskih veza i za to propisao veliku nagradu. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, Koji nema druga, i svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, najpoštovaniji i najspominjaniji čovjek, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas i na Njegovu porodicu i ashabe.

Allah je čovjeka stvorio radi pokornosti Njemu, koja je uzrok Njegovog zadovoljstva, a zabranio mu je nepokornost koja je uzrok Njegove srdžbe. Uzvišeni kaže: "Onaj ko bude uradio koliko trun dobra – vidjet će ga, a onaj ko bude uradio koliko trun zla – vidjet će ga." (Ez-Zilzal, 7–8)

Bojte se Allaha i požurite sa činjenjem dobrih djela dok još imate priliku, i svoje riječi potvrdite djelima. Čovjekov pravi život je onaj koji provede u pokornosti Allahu. Pametan i razborit je onaj čovjek koji obračunava svoju dušu, i radi za život poslije smrti, a slabić je onaj ko udovoljava prohtjevima duše i i nada se Allahovoj milosti. "O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte – s imenom Čijim jedni druge molite – i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi." (En-Nisa, 1)

O muslimani, jedno od najobaveznijih, najčasnijih i najčišćih djela, koja približavaju Allahu, jeste ispunjavanje prava i obaveza, a najveće i najpreče od tih prava jeste održavanje rodbinskih veza, onako i prema kome je to Allah propisao. Uzvišeni kaže:

“Zato podaj bližnjemu pravo njegovo, i siromahu i putniku! To je bolje za one koji nastoje da se Allahu umile; ti će postići šta žele.” (Er-Rum, 38)

Allah je potvrdio pravo bližnjih, naredio da se ispuni i njihovo pravo spomenuo je zajedno sa Svojim pravom na obožavanje, pa je rekao: “I Allahu se klanjajte i nikoga Njemu ravnim ne smatrajte! A roditeljima dobročinstvo činite, i rođacima, i siročadi, i siromasima, i komšijama, bližnjim, i komšijama daljnjim, i drugovima, i putnicima, i onima koji su u vašem posjedu. Allah, zaista, ne voli one koji se ohole i hvališu.” (En-Nisa, 36)

Prema tome, održavanje rodbinskih veza jedno je od najvećih prava i obaveza, i jedno od najvrednijih djela.

O vjernici, održavanje rodbinskih veza uzrok je stvaranja jakih međuljudskih, bratskih veza, vjernosti, ljubavi i čistote, njime se iskorjenjuje mržnja i otuđenost među ljudima, i zbog toga ga je Allah strogo naredio, podstakao da se čini i u vezi s njim uzeo je zavjet od ranijih naroda. Uzvišeni kaže: “I kada smo od sinova Israilovih zavjet uzeli da ćete se jedino Allahu klanjati, i roditeljima, i bližnjima, i siročadi, i siromasima dobročinstvo činiti, a ljudima lijepe riječi govoriti i molitvu obavljati i zekat davati, vi ste se poslije, izuzev vas malo, izopacili i zavjet iznevjerili.” (El-Bekara, 83)

O ljudi, održavanje rodbinskih veza jedna je od nužnih posljedica vjerovanja u Allaha i Sudnji dan. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao. “Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka počasti gosta. Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka održava rodbinsku vezu. Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori dobro ili neka šuti.” (Buhari)

Održavanje rodbinskih veza uzrok je povećanja nafake i berićeta u imetku i dugovječnosti. Enes ibn Malik, radijallahu anhu, rekao je: “Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: ‘Ko želi da mu Allah poveća nafaku i produži život, neka održava rodbinske veze.’” (Buhari i Muslim)

O muslimani, održavanje rodbinskih veza je pravo koje je Allah propisao i ibadet kojim se približava Njemu, i vi ćete biti pitani za to na Sudnjem danu.

Bojte se Allaha u pogledu svog odnosa prema rodbini i bližnjima, održavajte vezu s onim ko ju je prekinuo, dajte onome ko je vama uskratio, oprostite onome ko vam je učinio nepravdu, i činite dobro, jer Allah voli one koji dobro čine.

Znajte da se održavanje rodbinskih veza ne postiže reciprocitetom i uzvraćanjem istom mjerom (po principu jedan za jedan), nego požrtvovanošću, nesebičnošću i inicijativom. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je neki čovjek rekao: "Allahov Poslaniče, imam rodbinu koju obilazim, a oni mene izbjegavaju, činim im dobročinstvo, a oni meni čine zlo, blago prema njima postupam, a oni su grubi prema meni." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče mu: "Ako je tako kako si rekao, onda tvoje dobročinstvo na njih djeluje poput vrelog pijeska (tj. stavlja ih u vrlo neugodnu situaciju kako zbog grijeha koji čine, tako i zbog tvog uzvraćanja dobrom na njihovo zlo), i sve dok budeš tako postupao, imat ćeš od Allaha pomoć i podršku." (Muslim)

Abdullah ibn Amr, radijallahu anhuma, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Rodbinsku vezu ne održava onaj koji uzvraća istom mjerom, nego onaj ko održava vezu čak i onda kada njegova rodbina prekine tu vezu." (Buhari)

Najbolje i najvrednije djelo jeste borba protiv svoje duše i njeno ustrajno podsticanje na ljubav i održavanje veze sa onom rodbinom koja tu vezu kida, jer u toj borbi duša ništa ne dobija. Hakim ibn Hizam, radijallahu anhu, kazuje da je neki čovjek upitao Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koja je najbolja sadaka, pa je on rekao: "Sadaka rodbini koja kida rodbinsku vezu (i u sebi gaji prikrivenu mržnju)." (Ahmed)

O vjernici, rodbinska veza održava se požrtvovanošću, ljubavlju, davanjem, dobročinstvom, bliskošću, vjernošću, solidarnošću i posjećivanjem i svime onim što je učvršćuje i povećava ljubav i samilost među njima.

Ona se također održava međusobnim savjetovanjem, pomaganjem, davanjem prednosti drugima nad sobom, pravednošću, lijepom riječju, vedrim i nasmijanim licem i drugim dobrim djelima, i nije ograničena na određeno djelo, nego se vraća na

običaj i razlikuje se od osobe, situacije i vremena, a ono što se smatra obaveznim u toj vezi jeste ono što običaj nalaže kao obavezu.

Uzvišeni kaže: "O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte – s imenom Čijim jedni druge molite – i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi." (En-Nisa, 1)

O ljudi, Allah, džellešānuhu, najstrože je zabranio kidanje rodbinskih veza, i upozorio je one koji to rade: "Zar i vi ne biste, kada bi se vlasti dočepali, nered na Zemlji činili i rodbinske veze kidali! To su oni koje je Allah prokleo i gluhim i slijepim ih učinio" (Muhammed, 22–23).

Kidanje rodbinskih veza veliki je grijeh koji uzrokuje Allahovo prokletstvo i kaznu, i nepravda koja vodi otuđivanju srca, njihovoj odbojnosti i uznemirenosti, a koja je nepravda veća od kidanja onoga što je Allah naredio da se održava i čuva! Uzvišeni kaže: "A oni koji ne ispunjavaju dužnosti prema Allahu, iako su se na to čvrsto obavezali, i kidaju ono što je Allah naredio da se poštuje, i čine nered na zemlji - njih čeka prokletstvo i najgore prebivalište!" (Er-Ra'd, 25)

O ljudi, rodbinska veza neraskidivo je vezana za Allahovu milost, i isprepliće se s njom, tako da onaj ko kida rodbinsku vezu, zapravo kida vezu sa Allahovom milošću, a ko je održava, spaja se sa Allahovom milošću. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah je stvorio stvorenja, i kada je završio sa stvaranjem, ustala je rodbinska veza i kazala: 'Ovo je pozicija onoga koji od Tebe traži zaštitu od kidanja?' 'Da', reče Allah. 'Zar nisi zadovoljna time da ja održavam vezu s onim ko tebe održava, i da prekinem vezu s onim ko tebe prekine?' 'Jesam, Gospodaru', odgovorila je. 'E, to tebi pripada', reče On." (Muslim)

Allah je rodbinsku vezu uzdigao na visoko mjesto, i iz Svog imena (Er-Rahim) izveo naziv za nju (rahim). Abdurrahman ibn Avf, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Uzvišeni Allah kaže: 'Ja sam Er-Rahman,

a ona (rodbinska veza) je rahim. Ko je bude održavao, Ja ću s njim održavati vezu, a ko je prekine, i Ja ću s njim prekinuti vezu.” (Hakim)

O ljudi, u održavanju rodbinskih veza je spas, a njihovo kidanje razlog je propasti i nestanka; rodbinska veza je nagrada i dobro djelo, a njeno kidanje je grijeh i kazna. Džubejr ibn Mut'im, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: “Nema prečeg grijeha da Allah zbog njega ubrza kaznu još na ovom svijetu, uz kaznu na onom svijetu, od nepravde i kidanja rodbinskih veza.” (Ahmed)

O vjernici, obračunajte svoje duše prije nego što budete polagali račun, riješite se svih dugova i tereta prije smrti, održavajte rodbinske veze i nadajte se nagradi kod Allaha za to, održavajte vezu s onim ko je tu vezu prekinuo, dajte onima koji su vama uskratili i oprostite onome ko vam je učinio nepravdu, to će produžiti vaš život na ovom svijetu i bolje je za vas na onome svijetu. “Činite dobro, jer Allah voli one koji čine dobro.” (El-Bekara, 195)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

